

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע**

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

המערערים/המשיבים שכנגד

1.מ.ק.

2.מ.ש.

על ידי ב"כ עו"ד איילון בירנבוים ועו"ד אסף דוק

נגד

המשיב/המערער שכנגד

א.ק.

על ידי ב"כ עו"ד אסי סגל ועו"ד שלומי חיימוב

1

2

פסק דין

3

4 ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה בירושלים (כב' ס' הנשיא נ' פלקס)

5 בתמ"ש 19-03-48008 ובתלה"מ 19-03-63211 מיום 28.8.20, בו התקבלו תביעת המשיב

6 (להלן – א.ק.) כנגד המערערת, גרושתו (להלן – מ.ש.), וכנגד המערער, בנו (להלן – מ.ק.),

7 בגין פרסום לשון הרע, וכן תביעתו כנגד מ.ש. בגין הסתה שגרמה לאבדן קשר בין א.ק.,

8 מ.ק. וילדיו הנוספים. המערערת חויבה לשלם למשיב סך של 250,000 ₪ והמערער חויב

9 לשלם למשיב סך של 10,000 ₪. בנוסף, בפסק הדין הופטר המשיב ממזונות ילדיו בשל

10 "מרדנות" משעה שיגיעו לגיל בגרות.

11

12 בערעור מטעמם השיגו המערערים על חיוביהם ועל פטור המשיב ממזונות, ואילו המשיב

13 הגיש ערעור שכנגד על שיעור הסכום בו חויב המערער, בנו. בהמלצתנו חזר בו המשיב מן

14 הערעור שכנגד ואף נאות לביטול החיוב כנגד בנו כמו גם לפטור ממזונות. הנותר להכרעה

15 בערעור הוא אפוא החיוב שהושת על המערערת בסך כולל של 250,000 ₪ בגין פרסום

16 לשון הרע ובגין הסתה שגרמה לניתוק קשר.

17

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

רקע

1
2 המערערת והמשיב נישאו בשנת 1997, נפרדו בשנת 2011 והתגרשו בשנת 2012. בתקופת
3 החיים המשותפים נולדו להם 3 בנים, כשהמערער הוא הבכור.
4
5 עובר לפירוד בין הצדדים, בשנת 2011, טענה המערערת כי המשיב פגע מינית ופיזית
6 בילדים, ואף השמיע איומים לפגוע בעצמו ובבני המשפחה. הטענות נשמעו בפני גורמי
7 רווחה ובפני המשטרה. במסגרת זו לתקופה מסוימת הוגבל המשיב במפגשיו עם ילדיו ואלו
8 התקיימו בפיקוח. אולם בהמשך, ב-5.8.12 נערכה חוות דעת בידי פסיכולוגית שמונתה
9 מטעם מחלקת הרווחה, בה נבדקה הטענה לפגיעה מינית וכן נבדק האם המשיב מסוכן
10 לילדיו. ממצאי הבדיקה היו שהמשיב איננו מסוכן לילדיו הצמאים לקשר עמו, אין חשש
11 לפגיעה מינית ממנו, והמערערת מסיתה את הילדים כנגדו קשות. בהמשך לכך המשיב לא
12 הוגבל בהתראות עם הילדים.
13
14 עם זאת, במשך השנים הלך ופחת ואף פסק הקשר בין המשיב לשני ילדיו הצעירים. הקשר
15 עם הבן הבכור, המערער, נותר ועמד עד לשנת 2018, אז, בערב יום הכיפורים תשע"ט
16 פרסם המשיב פוסט בפייסבוק, בו נכתב כי עבר תקופה קשה בשנים האחרונות לאחר
17 שטפלו עליו האשמות שנחקרו והתבררו כהאשמות שווא. הוא ציין שהוא סולח למי
18 שעשתה לו זאת, ומודה לאנשים החשובים בחייו וכיניהם המערער, שאותו ואת אחיו הוא
19 יאהב לנצח.

20

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 מיד לאחר העלאת הפוסט דרש המערער מהמשיב להסירו, וציין שלא המשיב הוא זה שצריך
2 לסלוח, אלא המשיב הוא שזקוק לסליחתו של המערער, לאור האלימות שחוה ממנו.
3
4 בהמשך לכך התלונן המערער על אביו במשטרה על שפגע בו בילדותו. בנוסף, שלח
5 המערער 6 מסרונים לאנשים שונים – 3 מתושבי הישוב בו מתגורר המשיב, אחות רעייתו
6 הנוכחית וגיסתה, וכן כתבת בערוץ 20 לענייני התיישבות. במסרונים מיידע הוא את
7 הנמענים, על מנת שיגנו על ילדיהם, כי הקשר בינו לבין אביו נותק ונגד האב יש תיק פלילי
8 במשטרה על פגיעות מיניות שפגע בו, בהמשך לתיק קודם שהיה לו על פדופיליה, אשר
9 נסגר מחוסר ראיות. בהמשך, ביום 14.3.19 פרסם על קיר הפייסבוק שעל שם רעייתו של
10 המשיב שהוא מאחל לה חיים מאושרים, וכי אביו, בעלה, היה מכה ואלים מאוד, אך הוא
11 מקווה שאותה הוא לא יכה.

12
13 בהמשך לכך הגיש המשיב כנגד המערערים תביעה בגין הוצאת דיבה, וכנגד המערערת אף
14 בגין הסתה. בנוסף הגיש תביעה לביטול חיוביו במזונות ילדיו, מחמת מרדנות.

15
16 פסק דינו של בית משפט קמא
17 בפסק הדין התייחס בית משפט קמא לארבע תיקי חקירה שהתנהלו כנגד המשיב במשטרה
18 בשנים 2011 עד 2015, עליהם התבססה הטענה בדבר פרסום לשון הרע מצד המערערת.
19 צוין כי המערערת איננה חולקת כי לגבי שלושה מהם, היא אכן זו שהתלוננה, אף אם לא
20 במשטרה, ואף איננה חולקת שתוכן התלונה הוא בבחינת "לשון הרע". בהמשך לכך נקבע
21 כי המערערת לא הוכיחה כי מתקיימות לגבי התלונות הללו ההגנות או החסינויות שבחוק

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 מפני פרסום לשון הרע, שכן מדובר היה בתלונות שהמערערת לא האמינה באמיתותן עת
2 התלוננה כנגד המשיב, והן באו לעולם בשל חוסר שביעות רצון מצד המערערת מכוונת
3 האיש להיפרד ממנה ומן הפרידה. על יסוד זאת נקבע כי המערערת פרסמה כנגד המשיב
4 לשון הרע, באופן המזכה את המשיב בפיצוי כספי.
5
6 בנוסף, ומשמזה כשש שנים אין כל קשר בין המשיב לבין שני ילדיו הקטנים, ומשמצא בית
7 משפט קמא כי המערערת טפלה האשמות על המשיב בפני ילדיהם והסיתה נגדו, נקבע כי
8 המסקנה ההגיונית המתבקשת בנסיבות העניין היא אכן שמעשיה ומחדליה של המערערת
9 הם שהובילו לניתוק הקשר בין המשיב לילדיו. מדובר בתוצאה צפויה של ההתנהלות, וזו
10 למעשה הייתה תכליתה, כך שהוכח שהמערערת עוולה כנגד המשיב בנוזיקין.
11
12 משהפרסומים הפסולים וההסתה קשורים ושלוברים זה בזה, שכן עיקר הנזק ממה שייחסה
13 המערערת למשיב מתבטא בניתוק הקשר עם הילדים, חויבה המערערת לשלם למשיב סך
14 250,000 ₪ בגין הפרסום וניתוק הקשר גם יחד.
15
16 לגבי המערער נמצא כי המסרונים ששלח והפרסום על קיר הפייסבוק של רעיית המשיב
17 מקימים לאב עילה כנגדו מכוח חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965. עם זאת, בשים לב
18 לנסיבות נקבע כי יש להסתפק בפיצוי על הצד הנמוך בסך 10,000 ₪. בנוסף, התקבלה
19 חלקית התביעה לביטול חיוב המשיב במזונות ילדיו, וזאת לאחר הגיעם לגיל בגרות.
20
21

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 הערעור והערעור שכנגד

2 המערערת טוענת כי שגה בית משפט קמא בחייבו אותה כאמור. נטען כי פסק הדין כמות

3 שהוא עלול לצנן הגשת תלונות מוצדקות בגין חשד לאלימות במשפחה, ולעודד הגשת

4 תלונות בגין לשון הרע כנגד כל מי שמתלונן. בכל מקרה היה מקום לדחות את התביעה

5 בגין התלונה בפל"א 313847-2011 בגין התיישנות, ובגין התלונות האחרות בגין שיהוי.

6

7 לטענת המערערת, פעלה היא בתום לב כפי שחייבת הייתה לעשות לאור חשדותיה. ואכן,

8 תיקי התלונות במשטרה נסגרו מחוסר ראיות ולא מחוסר אשמה. לטענתה, לא עשתה היא

9 דבר כדי למנוע קשר בין המשיב והילדים, ולא פעם עודדה קשר זה באופן אקטיבי, ועדכנה

10 את המשיב אודות מצב ילדיו. המשיב נמנע מקשר עם ילדיו, ולא פנה כלל בהליכים לחידוש

11 הקשר. ההסבר שניתן בבית משפט קמא לכך שהמשיב לא פנה בהליכים לחידוש קשר –

12 אופיו המיוחד של המשיב – אינו עולה בקנה אחד עם התלונות שהגיש המשיב כנגד

13 המערערת במשטרה, וההליכים המשפטיים שנקט בפועל. המערערת לא רצתה בהגשת

14 התלונות נושא תביעת הדיבה ואף ניסתה למונען (מסמכי מוצג ז' בתיק המוצגים). בכל

15 מקרה היא לא נתנה לתלונותיה פומבי, אלא אך התלוננה בפני גורם מוסמך, כפי שלמעשה,

16 כאמור, חייבת הייתה לעשות. נטען כי גם כאשר מדובר בתלונה זדונית, הרי שככל

17 שהמתלונן מאמין בנכונותה, תעמוד לו ההגנה האמורה בסעיף 15(8) לחוק לשון הרע.

18

19 בהתייחס לפרסומים השונים: אשר לאי הצגת הקלטת בנוגע לפרסום הראשון, בה אומרת

20 השכנה כי שמעה איומים מהמשיב כלפי ילדיו – שגה בית משפט קמא כשזקף ענין זה

21 לחובת המערערת, כאשר מדובר בקלטת שהייתה חלק מחומר החקירה בתיקי המשטרה,

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 אותו הביא המשיב לתיק, כך שאת העדרה יש לזקוף לחובתו ולא לחובתה. למעשה, ניתן
2 לראות מהחומר שהמשיב לא מכחיש כי אכן איים; אשר לפרסום השני – מדובר בתלונה
3 שהעלתה המערערת בפני רשויות הרווחה, תוך שהמערערת לא חפצה כלל בתלונה
4 במשטרה, ואף נחקרה בעצמה במשטרה בסופו של דבר. כמובן שאין לזקוף לחובת
5 המערערת על שהתלונה על דבר שנודע לה "מפי השמועה", מושג שרחוק ממנה, כמי
6 שאינה משפטנית, ובכל מקרה אין איסור על הגשת תלונה "מפי השמועה" על מנת
7 שהרשויות תחקרנה; אשר לפרסום השלישי, שלא נדון בפסק הדין – ממנו ניתן ללמוד כי
8 לא רק המערערת, אלא גם היועצת בבית הספר חשדה בפגיעה על רקע ציורים שצייר הבן;
9 אשר לפרסום הרביעי – המבקשת תיארה את הדברים כהווייתם בפני המשטרה, לאחר
10 שהתריעה בפני המשיב מראש שלא ינהג כפי שנהג, ואין להלין על המערערת על כך
11 שהמשטרה סיווגה את דבריה כתלונה על "הסגת גבול".

12
13 עוד טענה המערערת כי המערער התלונן על פגיעה מינית במסגרת האשפוז הפסיכיאטרי
14 אליו הגיע בשנים האחרונות בשל התנהלות המשיב. בית משפט קמא לא אפשר למערער
15 להציג את דבריו בצורה נאותה, תוך התעלמות מקשייו של מי שמספר שהיה קורבן לתקיפה
16 ולפגיעה מינית.

17
18 לא היה מקום להסתמך על חוות דעתה של גב' גרשנזון משנת 2012, בהינתן מה שארע
19 מאז, ובכך, כך נטען, הודתה הגב' גרשנזון עצמה בחקירתה. עוד נטען כי כנגד גב' גרשנזון
20 קיימות תלונות במשרד הבריאות.

21

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 בנוסף, במסגרת הערעור עותרים המערערים להגשת ראיות נוספות כדלקמן: חומר חקירה
2 שנאסף בתיק פל"א 469185-2018, שעיקרו הקלטות שהקליט המערער שיחות ועימותים
3 שלו עם אביו, המשיב, אשר הוצגו בידיו למשטרה כראיה, וכן שיחות שהקליט הוא עם
4 אנשים שונים, חו"ד מומחית מטעמו, הקלטה ותמלול שיחה שנעשתה לאחר תום ההליך
5 עם גב' ס', שנטען כי המשיב פגע מינית גם בה; הקלטת גב' ר', שכנה שנטען כי שמעה
6 איומים שאיים המשיב על ילדיו; תצהיר הבן הצעיר, נ'; תצהיר אמה של המערער; תצהיר
7 אחות המערער ובעלה; מסמכים רפואיים של המערער; חומר ממשרד הבריאות בקשר
8 לגב' גרשנזון. המערערים מציינים כי טרם קיבלו את כל חומר החקירה בכל התיקים, והם
9 שומרים את זכותם להוסיף ראיות נוספות ככל שיגיעו לידיהם.
10
11 המשיב מצדו, מטבע הדברים, מצדד בפסק דינו של בית המשפט קמא. לטענתו, משפסק
12 הדין מבוסס על קביעות עובדתיות חד משמעיות המבוססות היטב, בין היתר על עדים מהם
13 התרשם בית משפט קמא מכלי ראשון, לא היה מקום להגשת הערעור. ארבעת התלונות
14 במשטרה אכן היו תלונות סרק; המערער אכן הסיתה את הילדים כנגד המשיב, ובדין דחה
15 בית משפט קמא את הגרסה כאילו עודדה היא את הקשר בין המשיב לילדים. בדומה, בדין
16 נקבע כי המערער היא שהביאה לנתק השורר בין המשיב לילדיו, כך שהסכום שנפסק
17 לחובת המערער ראוי ולא מצדיק התערבות. כך גם הקביעה בדבר פטור ממזונות לאחר
18 הגיע הילדים לגיל בגרות.
19
20 אשר לחיוב המערער – נטען כי סכום הפיצוי שנפסק נמוך. חומרתם של הפרסומים מצדיקה
21 פיצוי בסך 50,000 ₪ בגין כל פרסום, ואולם המשיב מסכים להסתפק ב 20,000 ₪ בגין כל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 פרסום ובסך הכל ב-140,000 ₪ מהמערער בגין פרסומיו. בהתייחס לטענות המערערים
2 נטען כי סגירת תיק חקירה בשל חוסר ראיות איננה מונעת הגשת תביעה כנגד מי שהביא
3 לפתיחתם.
4
5 אשר לטענת ההתיישנות – המערערת ויתרה עליה בדיון מיום 25.9.2019.
6
7 העובדה שהדיון נמשך יום אחד בלבד איננה מלמדת שפסק הדין איננו ראוי. המערערים
8 לברם העידו בעצמם ולא הביאו עדים נוספים. מן העדויות שנשמעו התקבלה התמונה
9 כאמור בפסק דינו של בית משפט קמא, המצדיקה את התוצאה אליה הגיע.
10
11 אשר לבקשה להגשת ראיות נוספות – נטען כי מדובר בראיות אותן ניתן היה להביא במהלך
12 הדיון בבית משפט קמא. תיק החקירה האחרון שנפתח כנגד המשיב בשל תלונת המערער
13 נגדו בשנת 2018 נסגר שבועיים לפני שמיעת הראיות בבית משפט קמא, ומכל מקום מדובר
14 בו בעיקר בחומרים שהביא המערער למשטרה במסגרת התיק, כך שהם היו בידיו ולמצער
15 יכולים היו להיות בידיו במועד שמיעת הראיות. כך גם יתר הראיות שהגשתם מבוקשת
16 עתה, שלא הייתה מניעה לפעול להבאתן בזמנו. עוד נטען כי לא מדובר בראיות
17 משמעותיות שיש בהן כדי לשנות את התמונה. התרת הגשתן עתה היא למעשה היתר
18 לשמיעת התיק מתחילתו, באופן שייפגע במשיב במידה מופרזת מאוד, ללא הצדקה.
19
20 בדיון שהתקיים לפנינו הצענו למשיב, בעיקר לטובת ילדיו, שנותרו ילדיו גם אם כיום אין
21 ביניהם קשר פעיל, לחזור בו מהערעור שכנגד, להסכים לקבלת ערעור בנו המערער, כך

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 שהחיוב שהושת על הבן יבוטל. עוד הצענו כי יסכים לקבלת הערעור על ביטול החיוב
2 במזונות. כאמור, המשיב הסכים להמלצתנו תוך שהטעים כי כך הוא עושה למען ילדיו.
3
4 לאור ההסכמה, עתה עלינו להכריע בערעורה של המערערת כנגד חיובה לפצות את המשיב
5 בסך 250,000 ₪ בגין פרסום לשון הרע וניתוק קשר עם הילדים.
6
7 נציין כי גם בהקשר זה סברנו כי טוב יהיה אם תושג הסכמה להקדשת הכספים בידי המשיב
8 לילדים, אם וכאשר יחודש הקשר לאחר טיפול משותף ונפרד שיעברו כל הנוגעים בדבר.
9 אף הצענו לשקול להציע להקדיש לטיפול זה חלק מהכספים. לכך נמנע המשיב מלהסכים,
10 ועלינו להכריע אפוא בערעורה של המערערת.

11
12 ד"ר

13
14 אשר לבקשה לצירוף ראיות נוספות – לאחר עיון בראיות הנוספות שצירופן התבקש, לרבות
15 האזנה ממוקדת לקטעי הקלטות כפי שביקשו המערערים, לא מצאנו לנכון להתיר את
16 צירופן, שכן כפי שמציינים ב"כ המשיב, הבקשה לצירופן איננה עומדת באמות המידה
17 שנקבעו בפסיקה לצירוף ראיות בערעור: ניתן היה לפעול להשגתן, רובן ככולן, בשעה
18 שהתנהל ההליך בבית משפט קמא; ואין בהן חשיבות מכרעת להליך, בהינתן הסוגיות
19 העיקריות בתיק והתמונה הראייתית הרלבנטית הכוללת, כפי שיבואר.

20

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 לגוף העניין, לאחר עיון מקיף בחומר שהוגש ובטיעוני הצדדים, נראה כי אף שמתקבלת
2 תמונה קשה ומצערת בדבר הסתה מכוערת כנגד המשיב, דין ערעורה של המערערת
3 להתקבל בחלקו, שכן דין התביעה כנגדה בגין לשון הרע להידחות, וכך יש להפחית את סך
4 הפיצוי הכולל בו חויבה בגין פרסום לשון הרע ובגין הסתה שהובילה לניתוק קשר עם
5 הילדים, הן על שום דחיית התביעה בגין לשון הרע, והן על שום נסיבות העניין ובהינתן
6 התמונה הראייתית הכוללת שעומדת בפני בית המשפט בכל הנוגע לניתוק הקשר.

7

8 שתי עוולות יוחסו למערערת בפסק דינו של בית משפט קמא: פרסום לשון הרע ב-3
9 פרסומים; והסתת הילדים כנגד המשיב. נבחן תחילה את יסודות החיוב בגין הסתת הילדים,
10 באשר ניתוק הקשר מן הילדים הוא, כפי שציין בית משפט קמא, עיקר הנזק:

11

12 אשר לתביעה הנזיקית בגין ניתוק הקשר עם הילדים

13

14 עוולת הרשלנות דורשת בחינת התקיימות היסודות הבאים: קיומה של חובת זהירות
15 מושגית וקונקרטית של הנתבע כלפי התובע; הפרת חובת הזהירות, דהיינו התרשלות
16 הנתבע; גרימת נזק לתובע כתוצאה מהפרת חובת הזהירות. המערערת איננה חולקת על
17 קיומו של חיוב שלא להסית ואף לעודד קשר בין הילדים לבין אביהם. היא אף איננה חולקת
18 על כך שניתוק קשר הוא תוצאה צפויה של הסתה. לטענה בפועל לא הסיתה היא את ילדיה
19 ואף עודדה אותם לקשר עם אביהם. עוד טוענת היא שניתוק הקשר הוא תוצאה של
20 התנהלותו של המשיב, ולא ארע הוא בגינה. כלומר, כופרת היא בהתקיימות יסוד
21 ההתרשלות, ובקיומו של קשר סיבתי עובדתי.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 אשר להפרת חובת הזהירות וליסוד ההתרשלות – בית משפט קמא מצא כי יסוד זה התקיים
2 משום שהוכח שהמערערת הסיתה את ילדיה כנגד המשיב ובכלל כך ייחסה לו אלימות
3 וחשדות לפגיעה מינית, אף שבפועל לא היה בסיס לחשדות אלו.
4
5 מסקנה עובדתית זו מעוגנת בחומר הראיות ולא מצאנו עילה להתערב בה.
6
7 כך, בתצהיר עדות ראשית הסבירה המערערת כי הפגיעה המינית נודעה לה עת בנם הצעיר,
8 בהיותו כבן 6 (הבן יליד 2005) סיפר על כך לבן דודו שהוא בן גילו, בנוכחות הסבתא,
9 אמה. בהמשך לכך דיווחו לה ילדיה "רק אז", כאמור שם, על פגיעות פיזיות בהם ובהתאם
10 דיווחה לפקידת הסעד, אשר פנתה למשטרת ישראל ואשר פתחה בחקירה, שבסופו של דבר
11 נסגרה מחוסר ראיות.
12
13 כלומר, גרסתה היא שבמשך שנים לא ידעה על אלימות מצד המשיב כלפי ילדיו או על
14 פגיעה מינית. לאחר שנודע לה מאמה על חשד לפגיעה מינית, שמעה מילדיה על פגיעות
15 פיזיות בהם, ואזי דיווחה לרשויות.
16
17 דברים אלו אינם מתיישבים עם מסמכי תיקי החקירה מהם עולה גרסה מתגלגלת ומתפתחת
18 של המערערת בכל הנוגע לאלימות מצד המשיב כלפי ילדיו וחשד לפגיעה מינית, בשונה
19 מטענתה כעת:
20

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 כעולה מהחומר שהוצג מתיקי החקירה, הרקע לתלונה הראשונה במשטרה היה דרישתה
2 של המערערת מהמשיב כי יפקיד כלי נשק שברשותו, בשל התבטאות מצדו לאחר מפגש
3 עם יועץ נישואין כי ייפגע בעצמו או במשפחה. המשיב הביע נכונות להפקיד את נשקו, אך
4 בפועל לא עשה זאת מיידית. או אז לקחה המערערת את הנשק והפקידה אותו אצל גיסה.
5 משהתברר לה כי לא ניתן להפקיד נשק אצל אדם אחר, דרשה מהמשיב שילכו יחדיו לתחנת
6 המשטרה והנשק יופקד שם. המערערת והמשיב אכן פנו למשטרה ביום 1.8.11 והנשק
7 הופקד. במסגרת זו ("הפרסום הראשון", כלשון פסק הדין), דיווחה המערערת במשטרה
8 על אירוע מיום 17.7.11, בו, כאמור, לדבריה, לאחר שחזרו מפגישה אצל יועץ נישואין,
9 אמר לה המשיב כי יפגע בעצמו או במשפחה. עוד ציינה המערערת באותו שלב כי יש
10 למשיב התפרצויות זעם כלפי הילדים. בתקציר החקירה המופיע בתיק החקירה מציין עורך
11 התקציר כי המערערת לא אמרה שתקף אותה או את הילדים. עוד צוין כי בתום חקירתו
12 שוחרר המשיב בתנאי הרחקה ואי יצירת קשר (חקירות הצדדים במשטרה ותקציר תיק
13 החקירה צורפו בנספח ל"ז לתיק מוצגים מטעם המערערים).
14
15 כעולה מהמסמכים, כי כעבור ימים אחדים, ביום 4.8.11 פנתה המערערת לבית המשפט
16 בבקשה לצו הגנה כשבפיה גרסה אחרת מזו שעמדה בפני המשטרה ימים אחדים קודם לכן.
17 בבקשה ציינה המערערת כי המשיב פועל באלימות ובאגרסיביות כלפיה וכלפי ילדיהם, כך
18 שנחוץ להרחיקו מהבית. המערערת טענה כי הילדים מפוחדים מהמשיב וכי יש חשש אמיתי
19 שהמשיב יפגע בהם בעת מפגש ולכן נדרש שמפגשים עם המשיב יהיו תחת פיקוח והשגחה
20 של גורמי הרווחה. בדיון בהתקיים בפני בית משפט קמא במעמד צד אחד באותו יום

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 הוסיפה ואמרה כי המשיב "מרביץ לילדים". לא הוזכר, לא בבקשה ולא בדיון, חשד לפגיעה
2 מינית.
3
4 בדיון במעמד הצדדים ביום 7.8.11 הסכים המשיב, שחפץ בגירושין, שלא להיכנס לדירה
5 בה התגורר עם המערערת והילדים, אך התנגד למפגשים בפיקוח גורמי הרווחה. בסופו של
6 דבר הוסכם על ביקורים בליווי אדם המוסכם על הצדדים.
7
8 באותו יום (7.8.11), במסגרת חקירת המשטרה בתיק שנפתח בגין התלונה מיום 1.8.11,
9 ציינה המערערת כי שכנתה אמרה לה שלפני מספר שבועות אמר המשיב לילדיהם: "כנסו
10 הביתה מיד או שאני רוצח אחד אחד". ציינה כי בידיה הקלטה של אותה שכנה, שאיננה
11 מעוניינת להיות מעורבת בעניין (מזכר מיום 25.10.11 מלמד כי אותה שכנה סירבה לשתף
12 פעולה עם המשטרה תוך שציינה שהמשיב הוא אדם טוב). עוד הוסיפה כי שלושת הילדים
13 פנו אליה ואמרו שלפני שבועיים הרביץ להם ולא היה להם סימנים על גופם.
14
15 ביום 23.8.11 נפתח תיק נוסף במשטרה, בעקבות דיווח מפקידת סעד, על פיו המערערת
16 התלוננה כי המשיב הרביץ לילדים וכן איים עליהם באקדה ("הפרסום השני", כלשון פסק
17 הדין). התיק כולל חשד לעבירות הבאות: איומים, מעשה מגונה בקטין ותקיפה סתם –
18 קטין ע"י אחראי. בעקבות כך התבצעה חקירת ילדים.
19
20 ביום 29.3.12 נפתח תיק נוסף במשטרה, בעקבות דיווח ממחלקת הרווחה בא', על חשש
21 פגיעה בילדים, לאחר פניית יועצת בית הספר לרשויות הרווחה, בחשד לעבירה של מעשה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 מגונה בקטיין עד גיל 13 (פניה זו כונתה בפסק הדין "הפרסום השלישי", תוך שצוין כי זה
2 נולד לא בשל פניית המערערת, אלא בגלל פניית בית הספר, כך שנקבע שהמערערת איננה
3 אחראית לפרסום זה. עם זאת, הואיל וענייננו לא אך בפרסומים שפורסמו לפי פניית
4 המערערת, אלא גם במסרים שהועברו לילדים, הזכרנו עניין זה).
5
6 על רקע כל אלו, לבקשת גורמי הרווחה במקום מגורי המשפחה, ביום 5.8.12 נערכה חוות
7 דעת מומחה מטעם הפסיכולוגית הגב' ללי גרשנזון ממרכז דעה, בשאלה "האם מר' ק' פגע
8 מינית בבנו, נ.ק., והאם קיימת סכנה שיפגע בילדיו בעתיד כפי שגב' ק' טוענת בפני גורמי
9 הרווחה והמשטרה".
10
11 לצורך הכנת חוות הדעת נערכו: פגישת היכרות וראיון אישי עם המשיב; אבחון
12 פסיכודיאגנוסטי למשיב; פגישת היכרות וראיון אישי עם המערערת; אבחון
13 פסיכודיאגנוסטי למערערת; מפגש אינטראקציה עם המערערת ושלושת ילדיה; מפגש
14 אינטראקציה עם המשיב ושלושת ילדיו; מפגש פרטני להיכרות וראיון אישי עם כל אחד
15 משלושת הילדים, וכן ראיון קבוצתי עם שלושת הילדים יחדיו.
16
17 מסקנת חוות הדעת הייתה כי המשיב לא פגע מינית בבנו הצעיר, לא נשקפת ממנו כל סכנה
18 לילדיו, הצמאים לקשר עמו, ואילו המערערת מקיימת הסתה קשה של הילדים כנגד המשיב.
19 וכך נכתב בסיכום חוות הדעת:
20

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 "צוות מרכז דעה מתייחס ברצינות רבה לטענה והאשמה בגין
2 פגיעה מינית בתוך המשפחה. על כן חוות דעתי מתבססת לא רק
3 על ראיונות אישיים, אלא משלבת אבחון פסיכודיאגנוסטי של
4 ההורים, פגישות אינטראקציה של כל הורה בנפרד עם הילדים וכן
5 ראיון קבוצתי עם שלושת הבנים.
6 לאחר ניתוח ואינטגרציה של כל המידע שהתקבל, מסקנתנו היא
7 שאין בסיס להאשמות שהועלו.
8 לא נמצאה אצל מר' ק' עדות להפרעות בתפיסה או טעויות חשיבה
9 אשר מאפיינות פוגעים מינית ולא נמצאה אצל מר' ק' עדות לקיומה
10 של סטייה מינית כלל. אין למר' ק' קושי בקבלת נורמות וחוקים.
11 בעבר לא ניצל פערי סמכות וכוח ולא נמצאה חולשה בהפנמת
12 מוסר...
13 האינטראקציה של מר' ק' עם ילדיו הייתה מאוד טובה...
14 האינטראקציה בין גב' ק' לילדים הייתה בעייתית ומדאיגה...
15 מתהליך הבדיקה של המשפחה עולה שהילדים עוברים תהליך של
16 הסתה קשה מצד אמם נגד אביהם. תהליך הרסני כזה מתאפיין
17 בהופעת האשמות "חדשות" בתדירות גבוהה, לרוב על פי
18 תחושותיה וצרכיה של האם...
19 הקלות שבה עולות האשמות חדשות כנגד האב, גם במהלך
20 הבדיקה הנוכחית של המשפחה, מצביעה על חוסר היכולת של
21 האם להכיל חרדות, לווסת רגשות ולהרגיע את עצמה. תחושת
22 האובדן האישי שלה מסיום הקשר הזוגי והכעס שלה כלפי האב לא
23 מעובדים דיים. תחושות אלה מושלכות על הקשר ההורי ומונעים
24 ממנה לאפשר לילדים קשר בריא עם אביהם.
25 להאשמות הלא מבוססות, להסתה, לעיסוק המוגזם בתיאורי
26 אלימות ומיניות ולמניעת הקשר הישיר בין הילדים לאב עלולות
27 להיות השלכות קשות בהתפתחות הרגשית של הילדים...

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 לא מצאתי שמר ק' מסוכן לילדים או לחברה בכלל. הוא אדם אמין,
2 יציב ואחראי. כיוון שלמר ק' יכולות הוריות טובות והוא יכול
3 לפעול כהורה מיטיב אני ממליצה שיהיה יותר מעורב בחיי הילדים
4 ויתחדשו המפגשים בינו לבין הילדים בהקדם. התרשמתי שאין
5 צורך בהשגחה ופיקוח במהלך זמני השהות של הילדים עם האב".

6
7 מסקנת המומחית אודות העדר פגיעה מינית ואודות הסתה מצד המערערת כנגד המשיב
8 מעוגנות בממצאי הבדיקות הרבות שנערכו לצורך הכנת חוות הדעת.

9
10 כך, מציינת עורכת חוות הדעת את מה שעלה ממפגש האינטראקציה בין המשיב לבין
11 הילדים ממנו נלמד כי:

12 "ניתן להבין עד כמה הילדים 'רעבים לקשר עם האב'. האווירה
13 במהלך מפגש האינטראקציה הייתה מאוד נינוחה. לאחר כמה דקות
14 ראשונות של ריחוק, הילדים 'הפשירו' ונוצר מפגש קרוב, חם
15 ומאוד נעים. במהלך המפגש ניתן היה לראות אינטראקציה בריאה,
16 קשר תקין בין האב לילדים, מסוגלות להקשיב להם ולהבין את
17 צרכיהם, וזאת תוך יכולת הפעלת סמכות הורית טובה וברורה.
18 הפגישה התארכה על פי החלטת המאבחנים שזיהו כמה טוב וחסר
19 לארבעה להיות ביחד".

20
21 במפגש הפרטני והריאיון עם הבן הצעיר, לגביו העלתה המערערת חשש כי נפגע מינית
22 בידי המשיב, עלתה התמונה הבאה:

23
24 "...מהר מאוד נ' מספר שהוא בקשר יומיומי עם אביו ורואה אותו
25 אחת לשבוע במרכז הקשר. הוא מוסיף שמאוד כיף לו במפגשים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 עם אביו ושהם משחקים בבריכת הכדורים ביחד... את פרטי מקרה
2 הפגיעה מספר נ' בצורה מאוד לא ספציפית. מסיפורו עולה שמר ק'
3 'תקף' אותו בנוכחות שאר המשפחה בזמן שצפו בתכנית טלוויזיה
4 ביחד. הוא אינו זוכר את פרטי התכנית שצפו, מה שלבש באותו
5 הזמן ובאיזה שעה זה היה, באיזו עונה ופרטים רלוונטיים אחרים.
6 כשנשאל אם מפחד מאביו בגלל מה שקרה, עונה ש'ממש לא
7 מפחד'. האפקט של נ' בזמן הסיפור לא תואם את חומרת התוכן
8 שכן הוא מציין את כל הפרטים באותה נימה, קצב והבעות פנים,
9 כפי שסיפר על המתרחש בגן".

11 במפגש הפרטני והריאיון עם הבן האמצעי עלו הדברים הבאים:

12 "...לאחר שיחה קצרה על בית הספר, משיב הוא לשאלה למה
13 הוזמן לשיחה בכך שהוריו 'ביקשו להתגרש' ובצורה ספונטנית
14 ומבלי שנשאל אמר 'אבא עצבן אותי ואת אחים שלי, נתן לנו
15 סטירות חזקות, הרביץ בחגורה ונתן פאצ'ים בישבן'. כשנשאל אם
16 אבא גם מרביץ לאחרים, אמר ש'רוב הסיכויים שמרביץ גם לאמא'.
17 כשנשאל בפרטים על תוקפנותו של אביו כלפיו, מתקשה למצוא
18 תשובות ועל כן מספק פרטים כוללניים ובלתי ממוקדים. כשנשאל
19 לגבי המכות לאחיו, לא הצליח לזכור מתי ואיך בדיוק אביו נהג
20 להרביץ להם. כשנשאל מדוע נידב את הסיפור על המכות, ענה
21 ש'זה מה שהעציב אותי... עצוב לי שאני לא רואה אותו הרבה...
22 אני רוצה לראות אותו'. כשאמר שעצוב לו שלא רואה את אביו,
23 זלגו דמעות מעיניו. ע' מספר שחרף המכות, התקיפות והכעס של
24 אביו, הוא עדיין מאוד שמח לראותו והוא אוהב אותו... ע' מספר
25 שסבתא ע' (אמה של גב' ק') נוהגת להגיד להם 'שאבא לא בסדר...
26 שכשנהיה גדולים אסור לנו לעשות את מה שהוא עשה, שהוא עזב
27 אותנו והרביץ לנו".

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1

2

מהמפגש הפרטני והריאיון עם הבן הבכור, המערער, עלה כך:

3

"...סיפור ה'פגיעה המינית' התחיל בסבתא ע' (אמה של גב' ק')

4

שמעה את נ' מספר על כך לבן דודו. הסבתא סיפרה לגב' ק'

5

והאחרונה ביקשה ממ' לשאול את נ' ולחקור את המידע. כשנשאל

6

מדוע אמו ביקשה ממנו 'לחקור' את נ', אומר שאמו ידעה שנ' יספר

7

לו הכל כי 'אם אני אשאל אותו, אז הוא מדבר...'. מסיפור המקרה

8

עולה שהוא התרחש בחדר ההורים ללא נוכחותם של האם והאחים

9

(בשונה מתיאורו של נ')."

10

11 המסקנה אודות העדר פגיעה מינית והסתה מכוונת התחזקה לאור ראיון קבוצתי שנערך

12

לילדים יחדיו:

13

"אשר לראיון הקבוצתי שנערך לשלושת הילדים יחד. הפגישה עם

14

הילדים (ביחד ולחוד) העלתה ספקות רבים במהימנות דברי

15

הילדים. נראה שהילדים לא מסוגלים לתת פרטים הקשורים

16

לאירועי התקיפות, לא הפיזיות ולא המיניות, אשר ייחסו לאביהם.

17

שלושתם מספקים תשובות 'מדוקלמות' לגבי מה שלכאורה קרה."

18

19

וכן בנספח לחוות הדעת:

20

"המפגש עם שלושת הבנים יחדיו לשיחה הניב כמה ממצאים

21

חשובים.

22

בראשונה, חוסר האחידות בסיפורם של נ' ומ' הוביל לוויכוח בין

23

השניים בו מ' 'חוקר' את נ' ו'משכנע' אותו שהסיפור שמ' סיפר

24

הוא זה שבאמת התרחש. הוויכוח מסתיים בכך שנ' מוותר על

25

גרסתו ו'מאמץ' את גרסתו של מ'. לאחר מכן, כשנשאלים על

26

המכות שייחסו לאביהם, שלושתם נותנים גרסה שנשמעת

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 מדוקלמת ולא כוללת פרטים ספציפיים (מתי, איפה ואיך
2 התרחשו). ע' ומ' מוסיפים בקשה שלא ליידע את אביהם בדברים
3 אלה. הם נשאלים מדוע, שהרי אם זה אכן קרה, גם הוא וגם הם
4 כבר יודעים מזה. לכך משיבים ש'לא משנה, אנחנו לא רוצים שהוא
5 ידע'".
6
7 הגב' גרשנזון העידה בפני בית משפט קמא, ושבה ופירטה כי היה בסיס נרחב למסקנה
8 שעלתה בחוות הדעת מזמן אמת אודות ההסתה מצד האם.
9
10 כאמור בפסק הדין, בהמשך לאמור, ההתנהלות של המערערת בזמנו, בתגובה לחוות הדעת,
11 מחזקת את המסקנה שהמערערת עצמה לא האמינה בנכונות טענותיה בדבר פגיעה מינית
12 או פיזית בילדים מצד המשיב, שכן בזמן אמת לא ביקשה היא לזמן את המומחית לחקירה
13 על חוות הדעת. בפועל הסכימה, ואף עמדה על כך שהמשיב ישהה עם הילדים, לרבות
14 לינה, ללא כל פיקוח.
15
16 איננו מקבלים את טענת המערערת כי אין ליתן אמון בדברי הגב' גרשנזון על שום תלונות
17 שהוגשו כנגדה למשרד הבריאות, וביניהן בירור שטרם מוצה מאז שנת 2014, כמו גם
18 תשובתה בחקירה הנגדית בכל הנוגע לתלונות אלו. תלונות בכלל, ותלונות שאין בגינן
19 ממצאים בפרט, אינן עילה שלא ליתן אמון באדם ובחוות דעת. בענייננו, מדובר בחוות
20 דעת מקיפה שנעשתה בהסתמך על בדיקות וראיונות מספר. בית משפט קמא נתן בה אמון
21 ולא נראית הצדקה להתערב במסקנתו. יוער, כאמור, כי בזמנו, כשניתנה חוות הדעת, לא
22 תקפה אותה המערערת באמצעים שעמדו לרשותה ולא טענה לאי אמינותה, אף שתוצאתה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 הייתה אפשרות לקשר ישיר, ללא פיקוח ומגבלות, בין המשיב לבין ילדיו, על אף החששות,
2 כביכול, מפגיעה מינית. התנהלות זו מחלישה מאוד גם את הטענה בדיעבד כי מדובר בחוות
3 דעת לא אמינה.
4
5 מאמצים אנו אפוא את מסקנתו העובדתית של בית משפט קמא כי המערערת הסיתה את
6 הילדים כנגד המשיב בייחסה לו אלימות וחדש לפגיעה מינית. המערערת השחירה את פניו
7 של המשיב בפני ילדיו בהקשר זה ושכנעה אותם שהוא אדם פוגעני, כפי שעלה מהאמור
8 בחוות דעתה של הגב' גרשנזון. הילדים אכן השתכנעו כי אך פני הדברים, כפי שעולה
9 מעמדותיהם הנוכחיות של הילדים ביחס לאביהם, אותו הם רואים כמי שעשה מעשים
10 חמורים ופליליים (מסרון מהבן הבכור מיום 15.10.18: "אם רק תודה במעשיך הפליליים,
11 יתכן והילדים יחזרו להיות איתך בקשר"; מסרון מהבן הצעיר מיום 28.9.18: "לא מגיע לך
12 לחיות, אני רוצה שתודה על כל מה שעשית... אתה יודע שמה שעשית זה חמור, מגיע לך
13 להיות בכלא..."; מסרון מהבן האמצעי מיום 1.5.18: "ביקשתי שלא תשלח לי יותר
14 הודעות, אני יתלונן למשטרה, תיזהר!")
15
16 אשר לקשר הסיבתי – בית משפט קמא הגיע למסקנה כי הדמוניזציה שיצרה המערערת אצל
17 הילדים כלפי המשיב, היא שהובילה לכך שהילדים מסרבים לכל קשר עם המשיב (סעיף
18 58 לפסק הדין).
19
20 לטענת המערערת, הילדים מסרבים לקשר עם האב בשל התנהגותו כלפיהם, ובכלל כן
21 הימנעותו של האב מלבקר את הבן האמצעי בבית חולים עת אושפז שם לשבוע, והימנעותו

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 מלפעול לחיזוק וחיידוש הקשר עימם במשך השנים, לאחר שנישא שנית והפנה עצמו ומרצו
2 למשפחתו החדשה.
3
4 מקובלת עלינו מסקנת בית משפט קמא כי מששוכנע שהילדים הוסתו בידי המערערת;
5 ומשנמנעים הם מקשר עם אביהם; מסקנה מסתברת היא שההסתה גרמה לניתוק הקשר.
6 אלא שלאור טענת האם, יש לבחון האם הוכח שההסתה מצד המערערת היא לבדה שהביאה
7 לתוצאה המצערת.
8
9 בעניין זה התמונה מורכבת: בעת שניתנה חוות הדעת בזמנו, בשנת 2012, היו הילדים
10 צמאים לקשר עם אביהם המשיב וקיימו עמו קשר בפועל. כלומר, באותו שלב, וכעולה מן
11 החומר שלפנינו גם לאחר מכן, לא גרמה ההסתה לניתוק הקשר. יתר על כן, בפועל, הבן
12 הבכור, המערער, עמד בקשר חיובי עם המשיב עד לערב יום כיפור תשע"ט, כשהיה כבר
13 בגיר, אז, כאמור, פרץ משבר חמור בעקבות פוסט שפרסם המשיב בפייסבוק.
14
15 הלכה למעשה, בפני בית משפט קמא לא הייתה חוות דעת מומחה אשר ניתחה את המצב
16 הקיים ואת מלוא הגורמים לנתק שבפועל בין המשיב לבין כל אחד מילדיו. בעניין זה שאלה
17 ב"כ המערערת את המומחית אשר בשנת 2012 נתנה את חוות הדעת בה נוכחה בזמן אמת
18 לקיומה של הסתה מצד המערערת, אשר השיבה כך:
19
20 "... לא התבקשתי על ידי כבוד המשפט לערוך חוות דעת יסודית
21 כדי לראות למה הילדים היום לא בקשר עם האבא. נשאלתי
22 נקודתית בהמשך לחוות הדעת, על ההשלכות 8 שנים לאחר מכן.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 לא מתפקידי לשאול שאלות. לא מקומו של מומחה בית משפט
2 לשאול מה קרה ב-8 שנים אחרונות".
3
4 אכן במענה לשאלת ב"כ המשיב אמרה המומחית:
5 "...לצערי הרב, הזמן הראה שצדקתי שההסתה לא הסתיימה
6 והילדים נפגע", ואכן עולה מדבריה כי התרשמותה היא שמה
7 שקרה בפועל, הוא מה שהיא חששה שיקרה (עמ' 11 לפרו').
8
9 עם זאת, כפי שהבהירה, "חוות דעת יסודית כדי לראות למה הילדים היום לא בקשר עם
10 האבא", לא נעשתה.
11
12 אין בכך כדי לשלול קביעה, כמסקנה הגיונית ומתבקשת, שההסתה כנגד המשיב תרמה
13 לניתוק הקשר בין המשיב לבין ילדיו. הדברים אמורים גם ביחס לבן הבכור, המערער,
14 שכאמור, רק בשנים האחרונות ניתק את היחסים עם המשיב, בעקבות פוסט שהמשיב פרסם
15 בפייסבוק, אך בזיקה הדוקה להשקפתו כי המשיב פגע פיזית ומינית בילדים.
16
17 עם זאת, בהעדר חוות דעת עדכנית לבחינת מלוא הגורמים לניתוק הקשר, נראה שלא היה
18 מקום להטיל על המערער את מלוא האחריות לניתוק הקשר בין המשיב לבין ילדיו,
19 והמערער בפרט.
20

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 בהקשר זה ציין בית משפט קמא אין בכך כדי להצביע על אשם תורם מצדו של האיש, אלא
2 "לכל היותר ניתן לראות באיש משום 'גולגולת דקה', עת מפאת אופיו לא הצליח לעמוד
3 בפני הסתת האישה את הילדים כלפיו" (עמ' 21 לפסק הדין).
4
5 סבורים אנו כי מסקנת בית משפט כי מדובר באדם בעל אופי ייחודי שמקשה על מיצוי
6 מאמץ להקמת קשר עם ילדים לרבות על דרך פניה להליך משפטי, איננה מבוססת דיה. אכן
7 כפי שאמר המשיב "אדם נורמטיבי לא נעים לו לבקר בבתי משפט", אך אין בכך כדי ללמד
8 על היותו אדם שאופיו הייחודי איננו מאפשר לו לקיים הליך משפטי או לנקוט מהלך ממשי
9 אחר לחידוש הקשר עם ילדיו. מה גם שהגשת התובענות שבבסיס הערעור, אינה עולה בקנה
10 אחד עם מסקנה זו. בדומה, לא היה מקום להסתמכות על דברים כלליים שנכתבו בחוות
11 דעתה של המומחית, גב' גרשנזון, באשר לנטייתו של המשיב להסתגר כשעולים קשיים
12 בקשרים בין-אישיים, כמענה לטענה שהתנהלותו של המשיב עם הילדים לאחר הגירושין
13 תרמה לתוצאה של ניתוק הקשר. כאמור, המומחית נתנה חוות דעת בזמן אמת בשנת 2012,
14 בשעה שקשר בין הילדים למשיב התקיים, ואין לבסס על חוות הדעת מסקנה מסוג זה אודות
15 התנהלותו של המשיב.

16

17

אשר לפרסום לשון הרע

18

בכתב התביעה ייחס המשיב למערערת פרסום לשון הרע בהגשת ארבע תלונות שווא

19

למשרה, בתיקים שנסגרו מחוסר אשמה.

20

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

- 1 ככלל תלונה לרשות מוסמכת חסינה מתביעה לפי חוק לשון הרע במסגרת "הגנת תום הלב"
2 (סעיף 15 (8) לחוק איסור לשון הרע); תלונה מעין זו מוחזקת ככזו שנעשתה בתום לב
3 (סעיף 16(א)); עם זאת, ככל שדברי המתלונן אינם אמת והמתלונן לא האמין באמינותם,
4 חזקה שהדברים נעשו שלא בתום לב.
5
6 בענייננו, חיוב המערערת בגין פניה בתלונה למשטרה כנגד המשיב, מחייבת הוכחה
7 שהמערערת לא האמינה בנכונות התלונה, ובנוסף שהיא אכן אינה אמת.
8
9 לגבי "הפרסום הראשון" – כאמור בפסק דינו של בית משפט קמא מדובר בתלונה מיום
10 1.8.11 בדבר אירוע מיום 17.7.11 המייחסת למשיב איומים, לאחר שהמערערת טענה
11 שהמשיב אמר לה שהוא עלול לפגוע בעצמו או במישהו מהמשפחה.
12
13 בית משפט קמא לא האמין לגרסת המערערת כי המשיב אכן איים כאמור וציין כי אף אם
14 יניח שנאמרו מצד המשיב דברים שהוצאו מהקשרם, הרי שהמערערת לא התיימרה לטעון
15 כי עשתה דבר מה בכדי להיווכח שמדובר באיום, ולא באי הבנה, כך שכל תכלית הגשת
16 תלונת האישה הייתה לפגוע באיש בשל רצונו להתגרש ממנה, ונשללת חזקת תום הלב מכח
17 שלוש החלופות שבסעיף 16(ב).
18
19 מעיון בתיק החקירה לא נראה כי קמה תשתית עובדתית מספקת לקביעה כי אכן התקיימו
20 החלופות שבסעיף 16(ב) לחוק איסור לשון הרע ("1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא
21 לא האמין באמיתותו; (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא; (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה
2 משהייתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15".
3
4 אשר לאי אמיתות הדברים הנחוצה לחלופות שבס"ק (1) ו-(2), ולשאלה אם המשיב אכן
5 התבטא באופן שתיארה המערערת את דבריו – מדובר בדברים שהוחלפו בין המערערת
6 למשיב במהלך ויכוח שהתקיים ביניהם בלא שנכח איש במקום. איננו סבורים שהיה מקום
7 לקבוע בנסיבות העניין, על בסיס חוסר אמון כללי, כי המערערת שיקרה כשאמרה שכך
8 התבטא המשיב.
9
10 אשר לפרסום בכוונה לפגוע (ס"ק (3)) – מעיון בחומר מתיק החקירה עולה כי האישה לא
11 יזמה פניה למשטרה בתלונה על איומים, והיא אף הבהירה בשתי הזדמנויות, כעולה ממזכר
12 מיום 1.8.11 ומדו"ח זכ"ד מיום 2.8.11, כי היא לא מעוניינת כלל בתלונה במשטרה בהקשר
13 זה. מהתיק עולה שהצדדים הגיעו אל המשטרה על רקע דברים שאמרה המערערת לרשויות
14 הרווחה ולנוכח הסכמת המשיב להפקיד את נשקו במשטרה. בהמשך לכך אכן אמרה
15 במשטרה שהמשיב אמר לה שהוא עלול לפגוע בעצמו או במשפחה. בנסיבות אלו לא נראה
16 שהיה מקום לקבועה שמדובר בפניה למשטרה שנעשתה על מנת לפגוע במשיב.
17
18 לגבי "הפרסום השני" – כאמור, בפסק הדין מדובר בתלונה למשטרה מיום 8.8.11
19 המייחסת למשיב עבירת איומים, מעשה מגונה בקטין ותקיפה סתם בקטין.
20

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 בחומר שבתיק המשטרה אין מסמך ובו תלונה של המערערת בפני המשטרה מהמועד
2 האמור או סמוך לו אודות איומים, מעשה מגונה בקטין ותקיפה סתם בקטין. כפי שמציין
3 בית משפט קמא בפסק דינו, מהתיק השני שנפתח במשטרה עולה כי פתיחתו באוגוסט
4 2011 נעשתה לאור פניית פקידת הסעד, לאחר שהמערערת טענה בפניה שהמשיב הרביץ
5 לילדים וכן איים עליהם באקדח. תלונתה של המערערת עצמה לא הוצגה לפנינו. בפסק
6 הדין מציין בית משפט קמא כי המערערת העידה כי הגישה תלונה במשטרה לאחר שחשדה
7 בפגיעה בבנה הצעיר, לאור דברי אמה ששמעה את הבן מספר לבן דודו שאביו נגע בו
8 בכוח.
9
10 כעולה מתיק החקירה השני, זה גם נפתח בשל פניית רשויות הרווחה למשטרה, בעקבות
11 תלונה לרשויות הרווחה ("התקבל דווח מפקידת הסעד..."). המערערת לא הייתה זו
12 שהתלוננה למשטרה. כאמור, אכן, המערערת יידעה את רשויות הרווחה אודות חשדות
13 לאלימות ולפגיעה מינית. אלא שהתביעה היא בגין תלונתה של המערערת במשטרה בהקשר
14 זה. המערערת הכחישה בכתב הגנתה כי הגישה תלונה במשטרה כאמור ותלונה כזו איננה
15 בפנינו.
16
17 אף שכאמור, איננו מסתייגים כלל מדבריו של בית משפט קמא בדבר אי אמיתות התלונה
18 ואף היותה תלונת שווא, הרי שמשלא הוצגה תלונה למשטרה כנטען בכתב התביעה, לא
19 היה מקום לקבלת תביעת לשון הרע בגין תלונה זו.
20

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 לגבי ה"פרסום הרביעי" (לגבי ה"פרסום השלישי" לא חויבה המערערת) – כאמור בפסק
2 הדין מדובר בתלונה מיום 26.6.15 המייחסת למשיב הסגת גבול מיום 25.6.15, תוך
3 שהמשיב איננו מפרט מה אמרה המערערת במשטרה באותה תלונה.
4
5 במסמך שהוגש מתיק המשטרה ונושא כותרת "תקציר התיק" צוין כי "המתלוננת מדווחת
6 כי הגרוש שלה בא היום ודפק לה על הדלת בעוצמה וכן לפי חודש נכנס לבית ללא רשותה,
7 אולם הילד פתח את הדלת".
8
9 בית משפט קמא קבע כי אף שמדובר בתלונה למשטרה החוסה לכאורה תחת סעיף 15(3)
10 ו-(8) לחוק לשון הרע, יש מקום לחייבה בגין פרסום זה משום שייחסה למשיב הסגת גבול,
11 אף שלא היה מדובר בהסגת גבול, והיא אף לא האמינה בכך.
12
13 כפי שמציין בית המשפט קמא, המשיב איננו נוקב במפורש במילים בהן נקטה המערערת
14 בתלונה זו, ואין בפנינו תשתית ראייתית המאפשרת לקבוע כי המערערת ייחסה למשיב
15 "הסגת גבול". כאמור, על פי תיק המשטרה "המתלוננת מדווחת כי הגרוש שלה בא היום
16 ודפק לה על הדלת בעוצמה וכן לפי חודש נכנס לבית ללא רשותה, אולם הילד פתח את
17 הדלת". כלומר, יש לבחון את אמיתות הפרסום, התלונה, כפי נוסחה לכאורה – תלונה
18 אודות דפיקות בדלת וכניסה ללא רשות לפני חודש. סיווג המעשה כ"הסגת גבול" הוא
19 בדרך כלל עניין המסור לשיקול דעת המשטרה, ולא המתלוננת, שאין בפנינו ראיה לכך
20 שאמרה שמדובר ב"הסגת גבול". מסקנת בית משפט קמא כי הגנת סעיף 15(8) לחוק לשון

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כבוד השופטים תמר בזק-רפפורט, דניאל טפרברג, אילן סלע

26 אפריל 2021

עמ"ש 14393-10-20 מ.ק. ואח' נ' א.ק.

1 הרע איננה מועילה למערערת משום שהיא בעצמה לא האמינה לכך שמדובר בהסגת גבול,
2 איננה יכולה אפוא לעמוד.

3

4 התוצאה היא אפוא שהערעור מתקבל, כך שתביעת המשיב כנגד המערערת בגין פרסום
5 לשון הרע נדחית. הערעור כנגד קבלת התביעה הנזיקית בגין הסתת הילדים כנגד המשיב
6 נדחה. הערעור כנגד סכום הפיצוי בו חויבה המערערת מתקבל, כך שזו תשלם למשיב סך
7 100,000 ₪.

8

9 בשים לב לתוצאה, אין צו להוצאות.

10

11 הפיקדונות יוחזרו למפקדיהם.

12

13 ניתן היום, י"ד אייר תשפ"א, 26 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.

אילן סלע, שופט

דניאל טפרברג, שופט

תמר בזק רפפורט

14